

Band Adriatica. Nog meer goed nieuws is dat je er gratis een dvd *Rotta per Otranto* bij krijgt. Band Adriatica is een Italiaanse folkbrassband in optima forma. Er spettert een en al energie van dit album af. Er zijn wel wat parallellen te trekken met die andere superbe feestgroep Lou Dalfin. Beide groepen kennen in een super actieve accordeonist/zanger een gedreven bandleider. Claudio Prima is dat voor Band Adriatica. Bij laatstgenoemde groep spelen de blazers een veel dominantere rol. De twaalf nummers op de cd kennen een onveranderd hoog aantal beats per minuut, maar dat tempo wordt nooit langer dan 6 minuten aangehouden. Daarbinnen vindt één pretfeest plaats. De composities zijn gebaseerd op ritmes uit het hele Adriatische zeegebied. Meer dan dat vindt op deze *Maremoto* een samenwerking plaats met muzikanten uit Albanië, Kroatië, Istrië en Bulgarije. Dat laatste in het prachtige *Di-li-do*. Balkanritmes doorspekt met die van de tarantella en met gedreven meerstemmige zang van het Eva Quartet (ex Voix Bulgare). Enig rustpunt is het tango gerelateerde lied *Volveras*. De dvd is een documentaire over de totstandkoming van de samenwerking met de muzikanten uit eerder genoemde landen of streken. Heel fraaie beelden, maar donders moeilijk te verstaan. Tenzij je het Italiaans perfect beheerst...

Marius Roeting

Massimo Ferrante *Jamu*

(Felmay FY 8158)

Massimo Ferrante is een zanger-gitarist uit het zuiden van Italië. *Jamu* is zijn derde album op het Felmay label. Kenmerkend voor de muziek van Ferrante is de begeleiding op de 12-snarige gitaar in een speelstijl die sterk lijkt op die van de Siciliaanse gitaar. Maar ondanks dat Ferrante zelf nummers componeert is *Jamu* geen standaard singer/songwriteralbum. Het begint dan wel met een mooi ingetogen *Lingue e dialettu*, een gedicht van Ignazio Buttitta, op muziek gezet door medemuzikant Antonello Paliotti. Dat lied sluit in een andere versie ook de cd af. Daartussen in zitten vele verschijningsvormen. Folkrock in *La piov e la fai saulelh* met een mooie tweede stem door Myriam Lattanzio over oorspronkelijke vluchtelingen uit Occitanië die nog steeds de Langue d'oc spreken. Een Strina, een kerstlied uit Calabria, een canto joggese met een brass-begeleiding, politieke liederen als *Ha detto De Gasperi a tutti i divoti di Tu compagno*, een traditionele tarrantella of een wonderschoon slaapliedje *Ninnananna Joggese*. Geheel solo met alleen gitaar vertolkt Ferrante in de stijl van de verhalende troubadour het indrukwekkend *Lamentu pi la morti di Turiddu Carnivali*, een ode aan Salvatore Carnevale, vrijheidsstrijder voor de boeren, maar vermoord door de maffia in 1955. Een afwisselende cd die je even op je moet laten inwerken om vol te kunnen overtuigen

Marius Roeting

Fanfare Ciocărlia cd & dvd *Live*

(Asphalt tango records 2309/ Music & Words)

Heb ik gelijk als ik aanneem dat deze fanfare niet bepaald een

introdutie behoeft? Hun speed-brass is inmiddels wereldwijd beroemd en hun vaste schare fans zweert bij hun feestmuziek, terwijl anderen er horendol van worden. Ik vond persoonlijk het laatste studio album *Queens and Kings* een topplaat en als ze in de buurt spelen kan ik het toch ook niet nalaten even te gaan kijken. Hoewel ik moet toegeven dat ik niet altijd enthousiast thuis kom van hun optredens, de Fanfare speelt tegenwoordig routinewijs en de laatste keer dat ik ze live zag zelfs slordig en ongeïnspireerd. Dit dubbelalbum bevat een cd met de opnames van een live optreden en de dvd bevat naast het live optreden ook het prachtige *Iag Bari*, een documentaire over de band, video clips en een trailer voor de film *Gypsy caravan*. De live registratie is eigenlijk de zwakste schakel op dit album. Het geeft een aardig beeld van een avondje Balkanbeat, maar is wel heel amateuristisch opgenomen. De totaalbeelden zijn van een te grote afstand genomen en de onverwachte wisselingen van camera komen wat knuïlig over. Toch maken de documentaire en de clips een hoop goed en de muziek blijft toch een prima reden voor een feestje.

Eelco Schilder

☉ Afrika Azie Zuid-Amerika

Bonga *Best of Bonga*

(Lusafrica, 562352)

Bonga Kwenda, artiestennaam Bonga (1943), is al decennia lang de stem van Angola, letterlijk en figuurlijk. Hij heeft met zijn muziek in de jaren '70 partij vreedzaam stelling genomen tegen de Portugese overheersing onder de gehate Salazar, hetgeen hem de wijk heeft moeten doen nemen naar Europa. Maar bovenal vertegenwoordigt Bonga de muziektraditie van Angola, waarin de Portugese weemoed subtiel wordt vermengd met de Afrikaanse passie en temperament. *The Best of Bonga* is welgeteld de vierde compilatie in een indrukwekkende reeks van albums die hij heeft geproduceerd tussen 1972 en nu. De meeste van de 18 nummers die op de cd staan, zijn afkomstig van de albums die hij na 1999 heeft uitgebracht. De muziek van Bonga is dan weer weemoedig, dan weer uitbundig en swingend. Zijn warme, gebarsten stem, die doet denken aan die van landgenoot Valdemar Bastos, leent zich even gemakkelijk voor het een als voor het ander. Maar voor mij is hij op zijn best wanneer hij gekweld klinkt, zoals op *Mona ki ngi xica* of *Dikanga*. Afgezien van dergelijke ware juweeltjes, waartoe ook *Sodade*, een nummer van Cesaria Evora, moet worden gerekend, is 18 nummers soms een beetje te veel van het goede of liever gezegd, het zelfde.

Rob van Niele

Daby Balde *Le marigot Club Dakar*

(Riverboat Records, TUCCD 1052)

De tweede cd van de Senegalese zanger en gitarist, die hard op weg lijkt om de sterstatus te bereiken die ook voor zijn landgenoten Youssou N'Dour en Baaba Maal was weggelegd. Toch is hij tot nu toe nog relatief onbekend in het westen, ook al gooide hij hoge ogen met zijn eerste cd, *Introducing Daby Balde*. De opvolger, *Le marigot Club Dakar*, genoemd naar

Baldes' eigen club in Dakar, brengt daar hopelijk verandering in. Aan de muziek zal het zeker niet liggen, want die is van hoge kwaliteit en gevarieerd qua stijl en compositie. Waar de meeste andere bij ons bekende Senegalezen mbalax-muziek laten horen, zeg maar een fusie van soul, jazz, pop en latin met traditionele Senegalese muziek, vertegenwoordigt Balde de fula-traditie die karakteristiek is voor het zuiden van het land. Dat uit zich onder meer in iets rustiger, voortkabbelende ritmes. De 13 composities op *Le marigot* hebben een welhaast hallucinerend effect door de vele gezongen herhalingen die door de geweldige instrumentale ondersteuning – akoestische gitaar, kora, balafon, viool, percussie – nergens eentonig wordt. Een heel bijzonder nummer is het enige in het Frans gezongen *Aimé*, een aandoenlijk liefdesliedje over een meisje dat wacht op een telefoontje van de man die zij liefheeft. Voor de liefhebber: de overige nummers zijn gezongen in Fula, Mandinka en Wolof.

Rob van Niele

Cesaria Evora *Nha sentimento*

(Lusafrica, 562503)

Met *Nha sentimento* weet de trots van Kaapverdië, de diva op blote voeten, na een zangcarrière van 45 jaar, nog steeds haar publiek te boeien. Is het haar stijl en repertoire, is het haar stem en persoonlijkheid, of de combinatie van dat alles? Ik hou het op het laatste. Zoals Evora haar morna's of coladeira's zingt, is zoals Amalia Rodriguez haar fado's zong. Intens, oprecht en een tikje melancholisch. Nu is de lage, soms bijna masculien klinkende stem van Evora op zich niet bijster wendbaar of krachtig. Eerder een beetje vlak. Maar er spreekt een zeldzame doorleefdheid en betrokkenheid uit. Je voelt dat je bij haar bij de bron bent aangekomen en niet verder hoeft te zoeken. Hier hoor je het muzikale hart van Kaapverdië kloppen! En zo heeft zij met *Nha sentimento* wederom een bijzonder sfeerful album afgeleverd, met, zoals we van haar gewend zijn, uitstekende instrumentale begeleiding. Absolute uitschieter daarop is het nummer *Noiva de ceu*, met een melodie waarvan je gewoon geen genoeg kunt krijgen en waarop vooral de vioolpartij rillingen over de rug bezorgt van genot.

Rob van Niele

Verskillende artiesten *Tango revival*

(Rough guide 1224CD/ Music & Words)

Dat de tango al een paar jaar behoorlijk hot is dat weten wij Nederlanders als geen ander. Terwijl hier de massa vooral weg lijkt te lopen met de wat traditionele uitvoeringen van deze gepassioneerde muziek, is er in Argentinië een ware hoos aan jonge, dynamische groepen die de tango vertalen naar de eisen die de hedendaagse (jonge) generatie aan de muziek stelt. Deze dubbelcd geeft een leuk overzicht van wat er vandaag de dag allemaal op het gebied van de tango te verkrijgen is. Mooie klassieke tango, maar ook met invloeden uit de rock en hip hop of met een elektronisch sausje. Natuurlijk ontbreekt Carel Kraayenhof met zijn *Libertango* niet